

© The Economist

Als ulls de molts estrangers, dues xifres compendien la política econòmica francesa de la dècada passada: 75 i 35. La primera es refereix a un impost de fins al 75 per cent de la renda per a persones riques, promès per François Hollande per seduir l'esquerra quan era el candidat socialista a la presidència el 2012. La segona és la jornada setmanal màxima de 35 hores, concebuda per un Govern socialista l'any 2000 i més tard respectada pel centre-dreta. Totes dues han sigut un tòtem de les preferències socials dels francesos. No obstant, per a consternació d'alguns dels seus votants, Hollande va aplicar la taxa del 75% només durant dos anys, i en acabat la va arraconar. Ara ha elaborat plans que, en efecte, podrien, també, tirar a terra la setmana de 35 hores.

El Govern de François Hollande està revisant un projecte de llei de treball que eliminaria una sèrie de limitacions amb què topen les empreses franceses, tant

ECONOMIA

Treballar de 9 a 4

Els socialistes, dividits a propòsit d'una decisió que podria liquidar la setmana de 35 hores.

quan intenten adaptar la jornada laboral als volubles cicles econòmics com a l'hora de decidir si contractar personal o no. Concretament, transfereix a les empreses el dret a negociar l'extensió horària i la remuneració de les hores extra amb les seves pròpies organitzacions sindicals, abans que haver de seguir les normes dictades per pactes sectorials globals a escala nacional. El límit màxim de les 35 hores continuaria en vigor, però es convertiria més en un estímul per a hores extraordinàries pagades que una rígida restricció sobre hores treballades, que podrien arribar a les 46 a la setmana, durant un màxim de 16 setmanes. Així mateix, les empreses tindrien més llibertat per retallar hores de feina i reduir pagues, cosa que actualment només es pot fer en temps de "serioses dificultats econòmiques". Emmanuel Macron, ministre d'Economia, en diu, d'aquestes mesures, la fi *de facto* de la setmana de 35 hores.

Al mateix temps, la llei reduiria les barreres amb què topen a l'hora de despatxar treballadors. Aquestes barreres

dissuadeixen les empreses de crear llocs de treball fixos, i deixen grans quantitats de *marginats*, especialment gent jove, de temporers. Per començar, limitaria les indemnitzacions per comiat improcedent, dictades per tribunals laborals. Treballadors francesos víctimes d'ERO sovint entaulen aquest tipus de demandes; poden durar anys i arribar a costar de 2.500 a 310.000 € segons alguns càlculs.

El principi fonamental, establert en informes encomanats pel Govern sobre els darrers sis mesos, és senzill i alhora radical. El feixuc codi de treball, actualment més llarg que la Bíblia, s'hauria de limitar a la protecció bàsica dels treballadors, i deixar que patrons i sindicats dins de cada empresa negociessin detalls més precisos. Això es basa en la creença que els empleats francesos –dels quals només un 8% està afiliat a un sindicat– són més pragmàtics i flexibles que els dirigents sindicals que figura que estan negociant a París en el seu nom. En una factoria que produeix vehicles Smart, a l'est de França, per exemple, un acord recent per treballar

39 hores a la setmana va ser aprovat per la majoria d'empleats, i no obstant bloquejat pels sindicats de l'empresa. Sota la nova llei, si no es pot arribar a un pacte amb els sindicats de les companyies, els treballadors poden votar en un referèndum intern vinculant.

El projecte de llei no tracta totes les restriccions del codi de treball francès. Això no obstant, "és l'acte de legislació laboral més important dels darrers 15 anys", diu Ludovic Subran, economista en cap d'Eurler Hermes, una empresa d'assegurances de crèdits. És el moment en què més s'ha acostat França a la reformista llei d'ocupació imposada a Itàlia pel Govern de Matteo Renzi. I podria ser el llegat que Manuel Valls, l'ambiciós primer ministre de centre-esquerra, cerca deixar ja que entre ell i Macron miren d'aconduir els socialistes en una direcció més compatible amb el mercat.

La gran dificultat és de tipus polític. Per a la majoria de l'esquerra, la setmana de 35 hores continua sent no sols un emblema de progrés sinó també un signe

del que més s'estimen: menys hores, més vacances i un augment de la productivitat –fins i tot a costa de menys llocs de treball. La productivitat francesa per hora continua molt per damunt de la de Gran Bretanya i una miqueta a sobre de l'alemanya i tot (si bé les hores treballades per any a França estan per sota, i la taxa de desocupació és del doble). En realitat, els francesos ja treballen més de 35 hores a la setmana generalment, en part perquè són molts els empleats que obtenen vacances extra com a compensació. Els treballadors no manuals d'EDF, la principal empresa de generació i distribució d'electricitat, treballen de mitjana 39 hores la setmana, però fins fa poc tenien 23 dies lliures de més a banda de les cinc setmanes de vacances establertes per llei. (Un pacte al qual s'ha arribat mitjançant arduos esforços ho ha reduït a escassos 16.) Gestionar aquest nombre d'absències s'ha convertit en tot un art. "Els empleats s'estimen més treballar menys, guanyar menys i tenir més temps", diu Pierre Vauterin, que dirigeix una empresa que fabrica coixinets de boles als afores de París.

Qüestionar aquesta doctrina està convertint-se en un maldecap dels forts. De moment, Valls ja ha ajornat la presentació del seu projecte de llei als membres del seu gabinet, gràcies a la protesta irada de dins del propi partit i a l'amenaça de protestes al carrer llançades per sindicats i estudiants. En un duríssim article a *Le Monde*, Martine Aubry, alcaldessa de Lille i autora de la llei de les 35 hores setmanals, el va acusar d'estar traint els ideals socialistes. "Qui es podria imaginar", es preguntava, "que facilitar els comiats de treballadors... fomentaria l'ocupació?". Hollande està debilitat. Fins els més moderats sindicalistes de França recelen. Si Manuel Valls lleva ferro al projecte, la seva trajectòria com a reformista en sortirà malparada. Si tira endavant, podria veure's en el dilema de triar entre els disturbis incontrolables –o la dimissió. ●